

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quo pacto Angelorum solennitas cole[n]da sit: vt angelos imitari
debeamus, & de Angelorum erga nos beneficijs. Serm. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

potest, vel non audet hominem aperte illicere ad peccatum, commouet tamē eum ad diligenda aliqua, quæ licet ex se non sint manifestè mala, sunt tamen occasio mali: & facit eum talibus per amorem inhærere, ita vt inuitus ea deserat, maximè cum non sint manifestè mala. Porro, vbi huiusmodi est inuolutus occasioibus, iam tum diabolus vitur illis ad euertendum hominem quasi quibusdam instrumentis.

Atque in his vigilandum nobis est, vt videamus quid nobis præstet peccandi occasionem. Sicut enim medicus non potest curare infirmum, nisi sciat, tollatq; prius causam & occasionem morbi: sic neque nos peccatum vitare valebimus, nisi antea occasiones eius profcindamus. *Videte ne contemnatis vniū ex his pusillis. Dico enim vobis, quia angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui est in caelis.* Angeli etiam quando nobiscum sunt fungentes ministerio suo erga nos instruendos ac dirigendos, nihilominus tamen fruuntur Deo, gaudiumq; suum habent plenum, perfectum & quietum in iucundissima Dei visione. Sed inter hæc considerandum est secundum beatum Hieronymum, quanta sit dignitas animarum, vt vnaquæq; à principio natiuitatis suæ habeat angelum custodem: & non solum à principio natiuitatis ex vtero, sed creationis in vtero, quando corpori infunditur. Non autem solum vnaquæq; anima sed etiam omnis regio, natio, conuentus, ciuitas, & cætera sanctum habet angelum ipsi bona prouidentem. Quæ omnia quid aliud nobis loquuntur nisi immensam erga nos Dei charitatem, qua tanti nos facit, vt eos velit nobis esse quasi administratos quosdam, qui nobis natura sunt præstantiores? Ergo charissimi diligamus Deum & omnibus cordis medullis gratias ei agamus, qui tanti nos æstimat. Diligamus etiam & propeusissimis animis veneremur sanctos angelos custodes nostros, quod non solum nullo cum tadio, sed etiam promptissima beneuolentia & alacritate seruiunt nobis nocte, ac die.

Non prætermittamus vllum diem, quo non speciatim honoremus singuli angelos nostros: sed & omnibus in commune habeamus honorem, vt eorū patrocinijs adiuti, possimus enadere laqueos dæmonum, & miseras ac tērationes vitæ huius præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Quo pacto Angelorum solennitas colenda sit: vt Angelos imitari debeamus, & de angelorum erga nos beneficijs.

Sermo V.

In resurrectione erunt sicut Angeli Dei in caelis. Matth. 22. His verbis fratres charissimi Dominus noster Iesus Christus Saducæorum reprehendit & confutauit errorem obijcientium exemplum feminae, quæ septem subinde fratribus nupsit, atque nosse volentium, cuius tandem in resurrectione futura illa vxor foret. Non enim credebant nos resurrecturos. Quibus tum Dominus ait: *Erratis nescientes scripturas. In resurrectione enim neque nubent, neque nubentur, sed erunt sicut Angeli Dei in caelis.* Nobis hæc verba bre-

Angeli in suo ministerio vt semper fruuntur Deo perfecte.

Hieron.

Animarum dignitas quanta sit.

Matth. 22.
Luc. 20.
Act. 17.
Matth. 22.

Angelorum
festum cum
quali sit cele-
brandum
deuotione.
Gen. 3. 18.

Matth. 22.

Psal. 90.
Hebr. 1.

Angeli vt
non solum
bonos sed &
damnandos
custodiant.

Angelorum
& sum vt cu
exultatione
fit celebra-
dum.
Luc. 13.
Angelorum
festum cum
quanta sit
solicitudi-
ne celebra-
dum.
Matt. 22.
Marc. 12.
Luc. 20.

uiter insinuant, vt presentem solennitatem colere debeamus: nempe, cum magna gratitudinis deuotione, cum ingenti cordis exultatione, & cum praedicti zeli sollicitudine. Primo quidem colenda est cum magna gratitudinis deuotione, idq; erga Deum: quandoquidem maximum verba memorata illius in nos amoris indicium testantur: promittente nobis Domino, quod in resurrectione erimus sicut angeli Dei in caelis. Videamus obsecro, quantum nos hodie ab illis beatis spiritibus distemus. Illi coelestes sunt, nos terreni: illi immortales, nos corruptioni obnoxij: illi tam illustres ac lucidi, vt etiam minimus angelus plurimos soles claritate superet, nos puluis & cinis, ac ferre plenifumus, nihil toto corpore nisi sordidas spurcitiam emittentes. Illi denique nobiles, stabiles, Deo fixè adhaerentes, Deo nusquam immorigeri, omnis culpa & macula expertes: nos instabiles, miseri, caduci, vitijis pleni, Deo rebelles, non solum consilia, sed etiam praecipua eius violantes & viles sumus: & tamen Christus dicit, veritas dicit, Deus dicit: *Eritis sicut Angeli in caelis*. Nec tamen satis est charitati illius vt post mortem & iudicium illis sui regni principibus similes simus: verum etiam in hoc exilio, in hac valle miseriae, vbi saepe ipsum offendimus, vult eos esse administratos & custodes nostros. Si rex aut imperator praeciperet vni ex ducibus suis, vt alicuius priuati hominis curam gereret illiq; ministraret, quantum oro ille sibi putaret praestitum beneficium? Quo igitur loco habendum est, quod summus, immensus, omnipotens caeli & terrae Monarcha *Angelis suis mandauit de te o homo, custodiam te in omnibus vijs tuis? Omnes, inquit Apostolus, administratores sunt, in ministerium missi propter eos qui hereditatem capient salutis*. Quamobrem non haec tantum die, sed per omnes dies & Deus laudandus, eius gratia agenda, & angeli sancti honorandi & diligendi nobis sunt: sicut & illi non vno tantum die, sed à primis vitae initijs vsque ad vltimum punctum nos custodiant: nec bonos tantum, sed etiam damnandos, quos licet non possint ab omnibus seruare peccatis ob arbitrij libertatem, quam non cogunt, sed inuicem ad bonum, atamen à multis etiam grauioribus eos tuentur, occasiones subtrahendo & impedimenta obijciendo. Quisquis enim per peccati lechalis consensum diabolo se vinctum tradidit, is quamdiu talis manet, nihil aequo uult vt peccate, ex vno vitio ruens in aliud: & nisi Angeli sancti malignitatem demonum reprimerent, nunquam posset homo à peccati fouea emergere, sed quam idoneo instrumento ad alios euertendos illo vterentur, vt modo faciunt haeretici alijs impijs hominibus. Secundo, celebrandum nobis est huiusmodi dies cum ingenti cordis exultatione. Decet enim eorum nos toto animo congratulari beatitudini, qui nostrae miseriae summo affectu condolent: maximeq; eos diligere conuenit, qui nos sincerissimo atque feruentissimo amore prosequuntur. Denique in eorum solennitate toto spiritu laetari nos aequum est, qui tantoperam nostrae conuersioni congaudent. *Gaudium enim est Angelis Dei super vno peccatore penitentiam agente*. Tertio, agenda nobis est huiusmodi sollicitudo cum grandi erga nos ipsos zeli sollicitudine. Audiuimus Domini Iesu extimiam sollicitationem fore nos similes angelis Dei: curemus ne nostro vitio irrita fiat. Magni thesaurus multa seruat sollicitudine: ad ingentia promissa ingenti properatur desiderio: ad ampla praemia non nisi magno labore perue-

peruenitur. Itaque si angelis in beatitudine velimus esse similes, prius danda opera est, vt hic ad illorum puritatem & innocentiam angelicè viuendo nos conformemus. Enimuerd hęc diuinæ norma iustitiæ est, neminem absque merito participem fieri beatitudinis. Et quamuis in omni vitæ ordine, qui tamen non diserepet à Dei voluntate, possit quis angelicam imitari vitam, retinendo innocentiam aduersus peccati mortiferi consensum, & exhibendo obedientiam erga Deum, attamen nullum vitæ genus ex suis institutis ita conformè videtur cœlesti & angelicæ vitæ, vt monasticum: cuius professores idcirco religiosi, vel spirituales, & vitæ eorum religiosa vel spiritualis dicitur, quod mente & actione sint à mundo & carne separati. Et sicut Angeli multi sub vno Imperatore Deo summa vnanimitate inter se conspirant & consentiunt in cœlis: ita religiosi sub vno patre concorditer viuunt in cœnobio.

Angelus nullus nisi à Deo missus è cœlo egreditur, atq; inde egrediens ita suo fungitur officio in rebus externis, vt tamen suæ contemplationis & beatitudinis nullum patiatur detrimentum. Idemq; religiosi non exeunt è cœnobio nisi iussi: & ægressi sic externa administrant, vt tamen à Deo non recedant. Angeli perpetim Deum laudant, ardentissimo amore illum contemplantur: superiores illuminant inferiores, est enim inter illos ordo hierarchicus) & tamen qui maiores sunt non sese extollunt, nec minores contemnantur: ita & bonorum monachorum præcipuum studium est iugiter laudare Deum, & mutua sibi seruitia præstare: siquidem omnium suarum actionum scopum sibi præstitunt charitatem. Non est in eis inuidia, quia nec superbia. Angeli nihil amant caducum aut temporarium: sic & boni religiosi licet ob huius vitæ conditionem vsu creaturarum carere nequeant, tamen affectu creaturis non inhaerent: nec vtuntur creaturis ex desiderio, sed pro corporis necessaria sustentatione: & ne vlla ex parte rebus caducis inficiantur spõte sese obligant voto paupertatis. Angeli casti sunt & puri, quia spiritus: itemque religiosi casti sunt, quia spirituales, & omnibus carnis operibus nuncium remisserunt. Hęc castimonix virtus singulariter & præcipuè homines angelis conformat: quando in carne viuere, & carnis opera nescire potius est angelicum quam humanum. Et hęc singularis quædam est prærogatiua castitatis, quæ angelorum soror est, cui libenter adsunt angeli etiam familiariter: quæq; semel amissa restaurari non potest, cum tamen cæteræ virtutes possint recuperari. Atq; ob hanc castitatis ad angelicam vitam similitudinem dixit Dominus verba iam ante recitata: *Non nubent, neq; nubentur, &c.* ac si diceret alijs verbis: Eam ob rem erunt sicut angeli Dei quia non nubent, id est, castè viuunt. Castè autem viuere, est angelicè viuere: cuius gratia monachi castitatis votum præstant. Pertinet autem ad huius voti executionem non solum corporis vitæ pollutionem, sed etiam omnes à corde cogitationes obscenas, ab ore verba inhonestæ & turpia, ab oculis aspectum libidinosum, à manibus tactum illicitum proscindere. Quicquid enim pueret nos sub aspectu hominum publicè admittere, idem etiam coram angelis priuatim horrere debemus: sicut de quibusdam castis admodum legitur nunquã eos vllam sui corporis partem nudam aspiceri voluisse, nisi manuum ac pedum. Quod si tantopere oculorum seruanda est continentia, quanto magis

Monastica
vita vti cõ-
paretur vitæ
angelicæ.

Castitas vt
angelis suos
possessores
similes effi-
ciat.

Matt. 23.
Marc. 2.
Luc. 20.
Castitas cœ-
nobitarum
quoniam re-
quirat.

Matth. 6.

Obedientia
religiosorum
quo spectet.

Lucio.

Matt. 18.

Angelos
terrestres
quemam
cō
stuant.

Psal. 34.

Psal. 90.
Angelorum
custodia
nobis sit
opus in
triplici
via.Angeli ut
seruent a
malo pœne
& culpe ho
mines.
Exo. 14.

manuum & tactus? Præterea, angeli per omnia diuinæ obsecundant voluntati: & pter eā nihil appetunt, nihil agūt, aded vt ita inde à creationis suæ exordio, nec in minimo vnquam ab ea discesserint. Vnde & nos in dominica oratione quotidie dicimus: *Eiat voluntas tua, sicut in celo, & in terra*, id est, ad nobis Domine, vt nos qui in terra sumus, tuam exequamur voluntatem, vt illi qui sunt in cœlis. Eodem modo boni religiosi nihil cupiunt facere, nisi quod sit Deo placitum: fugiuntquæ quod illi nouerint displicere. Et quia voluntas Dei non semper certo sciri potest, præstant obedientiæ votum, quo proprias mortificant voluntates, nec ambigunt gratum esse Deo, quicquid iusserit superior, tanquam Christi vicarius. Talibus enim Christus dicit: *Qui vos audit, me audit: & qui vos spernit, me spernit*. Atqui ne fortè subditoreantur obedire prælatis, eo quod vita illorum ab illis quæ faciendæ docent nonnunquam discrepet, consolari eos Dominus dignatus est, dicens: *Super cathedram Moysi sederunt scribæ & pharisæi, quæ dicunt vobis facite, quæ autem faciunt, facere nolite*.

Ergo fratres charissimi, si nos ita, vt dictum est, vnanimis, concordis in charitate, spiritu pauperes, mundi contemptores, carnis castigatores, casti, obedientes fuerimus, talesq; permanferimus, nimirum sumus angeli terrestres, siue homines cœlestes, & cum sanctis angelis quandoq; æterna conloquemur præmia. Interim obsecro veneremur illos beatos & præclaros spiritus, & eorum auxilium sedulò imploremus, certi videlicet, eorum iugem ac perpetuam custodiam nobis summè esse necessariam, tum propter hostium nostrorum malitiam & calliditatem, tum nostræ voluntatis infirmitatem. Nam tamen nobis inest liberum arbitrium, quod nemo possit cogere, non tamen sufficit, eo quod varijs animæ persionibus debilitetur. Ambulamus enim in hac vita tanquam in periculoso itinere, prædombus pleno: atq; omni ex parte foris & intus multa nobis imminet pericula. Quamobrem custodibus habemus opus, qui nos ad patriam deducant saluos & incolumes: sicut mercatores dum viarum timent certa pericula, adhibēt sibi duces quosdam & adiutores. Dicit Psalmista: *Vie illorum tenebræ & lubricum, & angeli Domini malis persequens eos*. Atq; idem alibi: *Angelis suis, inquit, mandauit Deus de te, vt custodiant te in omnibus vijs tuis*.

Porro, tres viæ sunt, in quibus nobis custodia angelica adhibetur: Prima est, qua mundum ingredimur: quod fit, quando anima corpori infunditur. Tum enim angelus seruat hominem, ne à diabolo præfocetur, sed possit baptizari. Seruat etiam illum in partu, &c. Secunda est, qua in mundo hoc versamur & ingredimur. Hic multiplex est angelicæ custodiæ effectus: qui tamè potest ad triplicem modum redigi. Primo, enim seruant nos à malo culpa & pœnæ, corporis & animæ, idq; varijs modis. Sic in Exodi libro scribitur, angelū medium se posuisse inter populum Israel transeuntem mare rubrum & Aegyptios persequentes, ne scilicet populo illi nocere possent. Maxime autem seruant homines ab animæ periculis & peccatis, quando multis modis auferunt peccandi occasiones, opponunt impedimenta, quibus mala voluntas aut iniqua studia prapediuntur, terrendo item ac prohibendo, vel phantasias, aut imagines turpes auferendo, vel concupiscentias mitigando, aut a-

liquam

liquam afflictionem irrogando: quemadmodum angelus Domini euaginato
 gadio stetit contra Balaam, terrenus eum & precipiens, ne malediceret filijs Num. 12.
 Israel. Michael quoque archangelus contendisse legitur cum diabolo ob Mof-
 corpus, ne id Iudæis reuelaretur, utpote illud pro Deo adoraturis & crimen Iudæ. 1.
 idololatriæ perpetraturis. Secundo, reuocant nos sancti angeli à peccato cõ-
 misso ad agendam penitentiam. Cuius multa habentur in scripturis exem-
 pla nempe de Dauid post numeratum populum, & de angelo qui increpauit
 filios Israel in libro Iudicum pro adoratis etijs alienis: qui tum pariter fleue-
 runt. Tertio, inuitant nos & extimulant sancti angeli ad benè agendum, id-
 que inspirando, rectè faciendi occasiones procurando, consolando, confortã-
 do in tentationibus: donec animam è corpore migrantem si perfecta fit, per-
 ducant ad caelum: si imperfecta, ad purgatorium: cui tamen interim & per
 se & per alios magna curant præstari solatia & beneficia, donec liberetur à
 peccatis. Impias autem animas permittunt dæmonum potestati, qui eas rapi-
 unt in tartara. Non solum autem singulis priuatim hominibus isthæc ange-
 lorum data est custodia, sed etiam cuiuslibet communitati, aut regno & pro-
 uinciæ ac ciuitati & ordini: quibus singulis singuli præstant angeli, eorum v-
 tilitatibus consulente. Quapropter in scripturis tales angeli inter se prælia-
 ri dicuntur, ut est manifestum in Daniele, eo quod pro se quisque sua nituntur
 prodesse provinciæ, aut loco ipsis assignato. Fit autem hæc, ut quod vni ali-
 cui regno vel ciuitati prodest, noceat alteri: vbi tum singulis spiritibus ange-
 licis sua provinciæ bona promouere nitentibus, quasi contrarijs videntur
 desiderijs moueri, donec diuinitus illustrati cognoscant Dei voluntatem, à
 qua perispecta, minimè recedunt. Hoc pacto Michael qui præerat Iudæis, ob-
 tulit preces Danielis prophætæ pro liberatione filiorum Israel. At contra alius
 angelus, qui princeps Persarum dicitur, cernens à captiuis Iudæis quosdam
 in regno Persiarum ad veri Dei notitiam pertrahi, malebat Iudæos captiuos
 manere. Inde ergo ob eiusmodi contraria vota, licet summa inter ipsos esset
 concordia, scribuntur inter se pugnasse: qui tamen simul atque Dei volunta-
 tem didicissent, par fuit utriusque votum, & vna voluntas. Denique ex his om-
 nibus fratres charissimi cognoscimus maximam erga nos charitatem Dei,
 angelorum beneuolentiam, & humanæ naturæ dignitatem. Simus ergo gra-
 ti Deo, veneremur & amemus angelos sanctos custodes nostros, & caueamus
 in illorum conspectu quicquam vnquam admittere, quod illos offendat. O-
 bediamus illorum admonitionibus, eorum suffragia feruenter ambiamus,
 & in bona vita ad finem vsque perseueremus: donec illis beatissimis iun-
 cti spiritibus, vna cum illis sine fine laudemus Dominum
 nostrum Iesum Christum viuentem & regnan-
 tem in secula seculorum,
 Amen.

Num. 12.

Iudæ. 1.

Angeli vt
reuoent
homines à
peccato cõ-
misso.

2. Reg. 24.

Iudæ. 2.

Angeli vt
prouocent
ad benè a-
gendum ho-
mines.Angelis vt
regna, pro-
uinciæ &
communi-
tates sint
commisæ.
Dan. 10. 12.

Ibidem.

Daniel 10.

Angeli san-
cti quò dic-
tur inter se
pugnasse.